

Beleidsplan Stichting Veteranen De Fryske Marren

Inleiding

Onze Minister voert een beleid dat is gericht op het bevorderen van erkenning van de verdiensten van veteranen, van erkenning van de mogelijke gevolgen van de inzet voor hun gezondheid en van waardering die veteranen op grond van hun verdiensten toekomt.

De Veteranenwet gaat over erkenning en waardering voor veteranen, zorgplicht voor, tijdens en na inzet. Ten behoeve van de identificatie van veteranen en van de mogelijkheid tot het informeren van veteranen worden persoonsgegevens van veteranen verwerkt in het veteranenregistratiesysteem (VRS) en de mogelijkheid beschreven van verstrekking van persoonsgegevens aan derden die activiteiten verrichten in het kader van erkenning en waardering voor veteranen.

De gemeente De Fryske Marren heeft 300+ geregistreerde veteranen (282 buiten dienst en 44 actief dienend). Er zijn zeker meer veteranen maar die hebben zich niet laten registreren in het VRS of militaire personeelssysteem PeopleSoft of staan fout geregistreerd.

Hoe kunnen we op een goede manier onze erkenning en waardering naar onze veteranen overbrengen? Hoe zorgen we ervoor dat we daarbij álle, of in ieder geval zoveel mogelijk, veteranen in De Fryske Marren bereiken? Hoe blijven we in verbinding met elkaar? En hoe organiseren we dat op een goede manier? Met die vragen in gedachten hebben een aantal veteranen het idee opgevat om de Stichting Militairen Veteranen Skasterlân nieuw leven in te blazen en in de toekomst een stichting te vormen voor alle veteranen van onze gemeente De Fryske Marren.

De Stichting Veteranen De Fryske Marren is formeel opgericht op 3 april 2025 door de akte van wijziging te laten passeren bij de notaris. De stichting wil in nauwe samenwerking met de Gemeente De Fryske Marren het welzijn van haar veteranen en hun naasten bevorderen door zorg, ondersteuning en maatschappelijke betrokkenheid te bieden die aansluiten bij hun behoeften. De gemeente richt zich op zorg en ondersteuning vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) en erkenning en waardering van veteranen binnen de gemeente, op basis van de aanbevelingen uit het rapport Gemeente, ken uw veteraan! van de Nationale en Veteranenombudsman.

Doelstelling Stichting Veteranen De Fryske Marren

1. Het vormen van een netwerk tussen organisaties met al dan niet overlappende of gelijke doelstellingen en hiermee bevorderen van:
 - a. erkenning en waardering en het stimuleren van publieke belangstelling voor Veteranen;
 - b. zorg en aandacht van veteranen voor elkaar en voor elkaars thuisfront;
 - c. verbinding tussen jong en oud en tussen veteranen in actieve dienst (actief) en veteranen niet in actieve dienst (postactief).
2. Het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.
3. De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door:
 - a. zich op te stellen als aanspreekpunt voor organisaties en veteranen in De Fryske Marren t.a.v. de geformuleerde doelstellingen en daar waar mogelijk

activiteiten te initiëren, te organiseren dan wel activiteiten te faciliteren voor alle veteranen;

- b. met het netwerk van veteranen in de gemeente De Fryske Marren en de veteranen die een binding hebben met de gemeente De Fryske Marren zichtbaar te zijn bij herdenkingen of andere activiteiten die betrekking hebben op het militaire heden en verleden in de regio;
- c. het organiseren van bijeenkomsten die tot doel hebben het bevorderen van de saamhorigheid tussen veteranen en hun familie en het delen van kennis en ervaring van militairen/veteranen.

De stichting wil nauw samenwerken met en een aanspreekpunt zijn voor de gemeente De Fryske Marren. Periodiek overleg tussen het bestuur van de stichting en een Point of Contact binnen de gemeente kan hieraan invulling geven.

De Stichting zal een zakenrekening openen om alle financiële transacties af te kunnen handelen.

De Stichting wil er niet alleen zijn voor haar veteranen maar ook voor haar thuisfront. Maar ook (oud) militairen welke niet de veteranen status bezitten mogen zich aansluiten bij de stichting. Elke instantie of inwoner van de gemeente met een warme belangstelling of geïnteresseerd zijn in veteranen wordt ook in de gelegenheid gesteld zich aan te sluiten en aanwezig te zijn bij activiteiten.

Jaarlijks zal de stichting een jaarplan opstellen en bespreken met vertegenwoordigers van de gemeente waarin ook een begroting wordt gevoegd waarbij de gemeente verzocht wordt te bezien of een structurele begrotingssubsidie de meeste eenvoudige manier is om de activiteiten van de Stichting financieel te ondersteunen.

Erkenning en waardering

De Stichting wil alle bestaande activiteiten / initiatieven voor veteranen in de gemeente door laten gaan met, indien nodig, ondersteuning van de Stichting. In het al genoemde jaarplan zullen nieuwe initiatieven of structurele activiteiten door de Stichting worden georganiseerd.

Om erkenning, waardering en aandacht voor veteranen zichtbaar en tastbaar te maken stelt de stichting voor om uitvoering te geven aan de volgende activiteiten/initiatieven:

1. Verschillende gemeenten hebben al ingestemd en ondersteunen de aanleg en onderhoud van een witte anjer perkje. Een mooi voorbeeld is Woerden (<https://inwonersbelangen.nl/voorstel-witte-anjer-perkje-in-woerden/>).

De stichting stelt voor om in de drie hoofddorpen van de gemeente een witte anjer perkje aan te leggen en onderhouden. In de kleinere dorpen zijn varianten mogelijk zoals een plaque met witte anjer symbool. Initiële kosten aanleg, aankoop planten en bord per dorp: € 1.000,- structurele onderhoudskosten: € 250,- op jaarbasis per dorp.

2. Periodieke bijeenkomst in een veteranen café, mogelijk in samenwerking met Echos Home Havelte. Hiervoor is in Lemmer café 'Het Centrum' bereid gevonden facilitair op te treden.

3. Eénmalig uitreiken of opsturen veteranen coin gemeente De Fryske Marren. De tekst op zowel voor- als achterkant kan in samenspraak tussen gemeente en stichting worden vastgesteld. Andere gemeenten (zoals de gemeente Steenwijkerland bijvoorbeeld) en de provincie Drenthe hebben eenzelfde initiatief genomen. Op hun coins staat in ieder geval het embleem van de gemeente, het veteranen teken en een

tekst met woorden als “waardering en respect voor jou”. Op de coin van de provincie Drenthe is het mooie initiatief genomen om ook een roos te plaatsen als teken van respect voor het thuisfront, de achterblijvers tijdens de uitzending van de veteraan. Na de uitzending krijgen de veteranen hun herinneringsmedaille, het thuisfront krijgt dan altijd een broche van een roos (of meerdere als de veteraan al meerdere keren op uitzending is geweest).

4. In gemeenten waar al een veteranen stichting actief is wordt jaarlijks een lokale veteranen dag georganiseerd (zoals in Drachten bijvoorbeeld). De gemeente kan in samenwerking met de Stichting hiermee prima invulling geven aan de erkenning en waardering voor Veteranen maar ook bewerkstelligen dat de bekendheid van veteranen bij de inwoners van de gemeente wordt verhoogd. De Stichting zou de coördinerende rol op zich kunnen nemen waarbij de gemeente ondersteuning biedt op financieel vlak en op het gebied van aanvragen.

5. Op dit moment worden er verschillende officiële jaarlijkse herdenkingsplechtigheden gehouden in onze gemeente. De Stichting stelt zich ten doel om enerzijds deze initiatieven door te laten gaan op de huidige manier waarop invulling wordt gegeven aan deze activiteiten maar anderzijds te promoten dat veteranen een prominenter plaats krijgen tijdens deze herdenkingen. Verdere invulling moet de komende jaren uitgewerkt worden. Een eerste contact heeft plaatsgevonden met de vertegenwoordiger van ‘Herdenken nieuwe stijl’ voor de 4 mei dodenherdenking. Sinds dit contact legt de Stichting ook een krans.

6. De Stichting Veteranen De Fryske Marren komt voort uit de Stichting Militairen-Veteranen Skarsterlân. Eén van de belangrijkste doelstellingen van deze stichting was de jaarlijkse organisatie van de lokale dodenherdenking van gevallen veteranen in Nederlands Indië en Nieuw-Guinea. De Stichting wil deze organisatie overnemen en continueren.

8. De komende jaren kan de gemeente overwegen om een eigen veteranen monument aan te leggen. Enkele gemeenten zijn ons al voorgegaan. Een mooi voorbeeld is Stadskanaal (<https://www.stadskanaal.nl/paktaan/veteranenmonument>). Kosten voor de aanleg en onderhoud moeten onderzocht worden.

9. Jaarlijks vindt op de laatste dag van juni de landelijke veteranen dag plaats. Enkele weken daarvoor starten vele openbare instellingen met het dragen van de witte anjer uit respect, erkenning en waardering voor alle veteranen in Nederland. De witte anjer is het nationale symbool van de veteranen (zoals de poppy dat is in Engeland). Mogelijk dat de gemeente hieraan wil deelnemen door alle medewerkers op het gemeentehuis de laatste twee weken van juni de witte anjer te laten dragen op de kleding. Witte anjers zijn te bestellen bij het Nederlands Veteranen Instituut (NLVI).

Zorg en ondersteuning voor veteranen

Op enig moment kunnen veteranen aanpassingsproblemen of negatieve gezondheidsgevolgen ervaren van hun militaire oorlogs- of uitzendervaringen. Sommigen van hen hebben klachten van psychische of psychosociale aard. Vooral veteranen met ernstige en/of langdurige verwerkingsproblemen of andere gezondheidsklachten zijn gebaat bij professionele hulp. Deze veteranen kunnen bij hulp- en ondersteuningsvragen contact opnemen met gemeenten, bijvoorbeeld in het kader van de Wmo 2015. Wanneer een veteraan hulp nodig heeft, wordt hij of zij vaak geholpen en ondersteund door een naaste, zoals een partner, familielid of ouders. Het is belangrijk dat zij ook ondersteund worden,

zodat zij de juiste hulp kunnen bieden. De gemeente heeft de verantwoordelijkheid om te zorgen voor passende ondersteuning en zorg voor veteranen, naast de bestaande landelijke regelingen. De gemeente moet ervoor zorgen dat veteraneneffecten tijdig worden herkend en dat aanwezige veteranenzorg bekend en goed toegankelijk is.

a. De bijzondere zorgplicht van de overheid

De overheid heeft op grond van de Veteranenwet een plicht tot het bieden van zorg en ondersteuning aan veteranen. Dit wordt de bijzondere zorgplicht genoemd. Veteranen in werkelijke dienst kunnen terugvallen op de zorgvoorzieningen die Defensie biedt. De kern van het zorgsysteem voor de post-actieve veteranen bestaat uit:

- Het Veteranenloket van het Nederlands Veteraneninstituut (NLVi) waarbinnen diverse organisaties samenwerken. Dit loket is hét eerste aanspreekpunt voor veteranen, hun relaties en andere direct betrokkenen, zoals verwijzers en behandelaars. Men kan het Veteranenloket raadplegen voor informatie en dienstverlening. Men biedt nuldelijnse ondersteuning dat regionaal is georganiseerd. Het loket is de toegang tot en doorgeleiding naar begeleiding, psychische hulp en materiële hulp voor veteranen.
- Het Landelijk Zorgsysteem voor Veteranen (LZV). Het LZV is een samenwerkingsverband van negen civiele en drie militaire zorginstellingen. De dienstverlening varieert van geestelijke verzorging, maatschappelijk werk, laagdrempelige ondersteuning tot meer gespecialiseerde hulpverlening.
- Het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds dat namens Defensie voorziet in materiële dienstverlening aan oorlogs- en dienstslachtoffers, zoals uitkeringen, invaliditeitspensioenen en verstrekkingen.

b. De rol van de gemeente

Naast deze wettelijke taak voor de overheid kan de veteraan ook terugvallen op de gemeente. Deze aanvullende wettelijke verplichting is geregeld in de Wet maatschappelijke ondersteuning. De gemeente denkt mee, handelt en faciliteert eventueel bij specifieke vragen van veteranen en zijn of haar gezinsleden. Er kan worden gekeken wat er naast de wettelijk geregelde bijzondere zorgplicht van de overheid en binnen wat redelijk is kan worden beslist. Daarbij is de gemeente ruimhartig.

Vermogen.

1. Het vermogen van de Stichting zal worden gevormd door:
 - a. subsidies en andere bijdragen;
 - b. schenkingen, erfstellingen en legaten;
 - c. alle andere verkrijgingen en baten.
2. De Stichting kan erfstellingen slechts aanvaarden onder het voorrecht van boedelbeschrijving.
3. Een eventueel batig saldo bij ontbinding van de Stichting wordt besteed ten behoeve van een algemeen nut beogende instelling met een soortgelijke doelstelling als de doelstelling van de Stichting of van een buitenlandse instelling die uitsluitend of nagenoeg uitsluitend het algemeen nut beoogt en die een soortgelijke doelstelling als de doelstelling van de Stichting heeft.